
Od Redakcji : sto lat istnienia Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza.

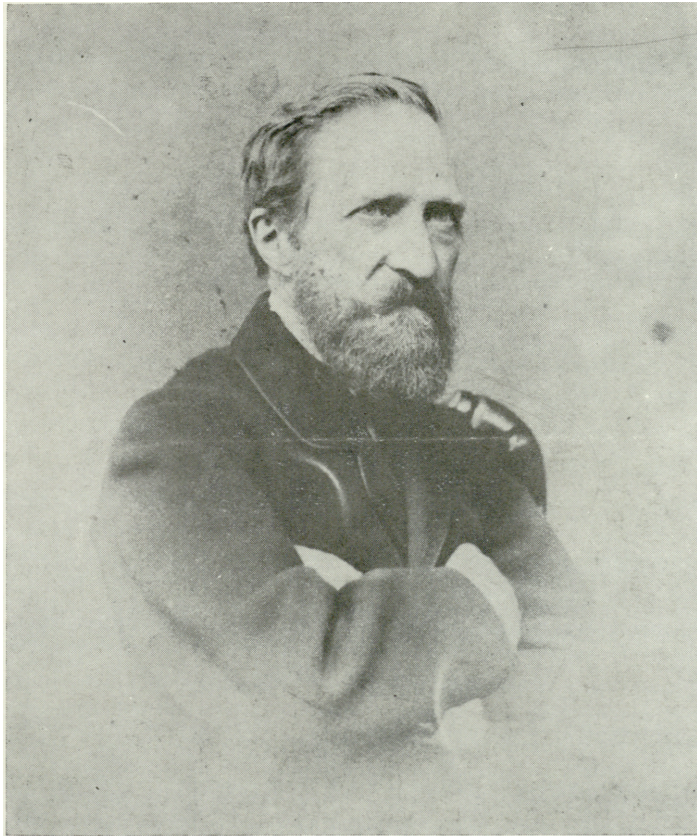
Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 21, 3-4

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Józef Ignacy Kraszewski. Fot. około 1865 r.

Józef Ignacy Kraszewski. Fot. około 1867 r.

1886 - 1986
STO LAT ISTNIENIA TOWARZYSTWA LITERACKIEGO
IM. A. MICKIEWICZA

OD REDAKCJI

Uczczenie setnej rocznicy istnienia naszego Towarzystwa opublikowaniem w roku 1986 „Rocznika” za rok 1986 okazało się, ze względów technicznych, niemożliwe. Dlatego też w roku jubileuszowym wydaliśmy tom za rok 1985, przynoszący zarys historii Towarzystwa oraz artykuły o kilku jego zasłużonych członkach, wybitnych historykach literatury. W roku 1988 będzie mógł ukazać się „Rocznik” za rok 1987, w którym znajdą się materiały z jubileuszowej sesji naukowej, a także ze zjazdu delegatów Towarzystwa we Wrocławiu oraz z innych obchodów rocznicowych organizowanych przez Zarząd Główny i Zarządy Oddziałów w roku 1986.

Natomiast XXI tom „Rocznika” (za rok 1986) mogliśmy wyposażyć jedynie w odpowiednie elementy przypominające tę niezwykłą w dziejach naszego Towarzystwa Rocznicę, zaś sam rocznik poświęcić tym razem Józefowi Ignacemu Kraszewskiemu, który w rok po powstaniu Towarzystwa zakończył swój pracowity żywot. W tej zbieżności dat dostrzec można fakt symbolicznego przejęcia przez stowarzyszenie naukowej funkcji, które dotychczas pełni właśnie Kraszewski. W latach narodowej niewoli, kiedy przestały istnieć instytucje i stowarzyszenia zajmujące się badaniem i popularyzowaniem ojczystej literatury, miejsce ich zajął w pojedynkę Józef Ignacy Kraszewski jako niezmiordowany krytyk literacki, organizator życia literackiego i kulturalnego, a przede wszystkim — jako cieszący się ogromną poczytnością powieściopisarz.

„Rocznik” nasz pragnie go zatem przypomnieć jako autora czytanych do dziś powieści, twórcę polskiego powieściopisarstwa we wszystkich jego odmianach gatunkowych, autora rozwijanych do dziś sposobów organizowania literackich form wypowiedzi. Przypominamy go także jako autora publikacji stanowiących niewyczerpane źródło wiedzy o wieku XIX, ukazujemy nie słabnącą do dziś jego popularność czytelnictwem. Zwracamy uwagę na wznowione ostatnio tomy jego prozy podróżopisarskiej, która mimo upływu prawie stu pięćdziesięciu lat nie straciła swojej artystycznej urody. Zyskała natomiast na znaczeniu jako ciekawa propozycja prozy afabularnej i źródło wiedzy o wieku XIX. Sygnalizujemy także nieznaną

szerzej dziedzinę twórczości plastycznej Kraszewskiego, traktowanej przez autora m.in. jako uzupełniająca literaturę sposób dokumentowania współczesności. Przypominamy wreszcie dwie współczesne, popularyzujące dzieło i osobę pisarza instytucje: Ludową Spółdzielnię Wydawniczą i Muzeum Kraszewskiego w Romanowie (woj. Biała Podlaska).

W dziale materiałów związanych z działalnością naszego Towarzystwa ogłaszamy listy Romana Pilata do Władysława Nehringa, ukazujące historię Towarzystwa w pierwszych latach jego istnienia, oraz narodziny „Pamiętnika Towarzystwa”, poprzednika naszego „Rocznika”. Materiały te, konfrontowane z informacjami o bieżącym życiu Towarzystwa, ukazują drogę, jaką Towarzystwo nasze przebyło w ciągu stulecia oraz przemiany, jakim uległo między rokiem 1886 a 1986.